

Komentář č. 2 – Tereza Donné

Na základě zadané četby jsem dospěla k názoru, že u romského vztahu k náboženství nejde ani tak o etnicky podmíněnou záležitost, jako spíše o vliv prostředí a kultury, ve kterém se daná romská společnost nachází.

Jistě, můžeme najít některé společné znaky (uctívání sv. Sára, víra v *mule* (*mulo j.č.*, *mule mn. č.*), výklad snů atp.) které by mohly svědčit o nějakém „původním“ společném náboženství, ve valné většině případů jde spíše ale o syntézu fragmentů tohoto „původního“ s náboženstvím a zvyky regionu, ve kterém Romové žijí; přičemž s postupem času je tato skutečnost stále znatelnější.

Ke konkrétnějším závěrům bych byla schopná dojít v případě porovnání zvyků Romů i z jiných oblastí než jen ČR a Slovensko (pokud by např. existovaly důkazy podobného pohřebního ritu u Romů ve Francii a Norsku bylo by snadnější určit, kde se jedná pouze o regionální odchylky způsobené vlivem prostředí – viz případ popsany v textu Antonína Ferka – a co z toho je nějaká zděděná tradice panující v celém etnickém společenství).

Nicméně na druhou stranu z textů také jasně vyplývá, že bez ohledu na konkrétní náboženství či konkrétní zvyky jsou Romové jako celek hluboce duchovně založení a že toto duchovno hraje v jejich životech podstatnou roli.

Myslím, že se vám podařilo se k problému na základě četby vyjádřit celkem dobře. Uvědomujete si limity vyjádření k tématu, což je vždycky velmi důležité. Zvláště díky vnitřní heterogenní situaci Romů napříč Evropou i v USA a dalších místech, je nutné být velmi specifický a vztahovat popisovanou realitu ke specifické skupině a místu.